

๒๒

พุทธปาฏิหาริย์

๓ , ๕ ๐ ๐ อย่าง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัตว์ทั้งหลายมีประมาณเท่าใด
ไม่มีเท้าก็ดี ๒ เท้าก็ดี ๔ เท้าก็ดี มีเท้ามากก็ดี มีรูปก็ดี
ไม่มีรูปก็ดี มีสัญญาก็ดี ไม่มีสัญญาก็ดี มีสัญญาก็ไม่ใช่ ไม่มี
สัญญาก็ไม่ใช่ พระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า บัณฑิต
กล่าวว่าเป็นยอดของสัตว์เหล่านั้น

พุทธปาฏิหาริย์ ๓, ๕๐๐ อย่าง

๑๕๕

พุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ เป็นอานุภาพที่ไม่มีประมาณ เพราะเป็นอจินไตย อยู่เหนือวิสัยของผู้ที่ใจยังไม่หยุด จะเข้าใจได้ด้วยการนึกคิดค้นคว้าเอาตามหลักตรรกวิทยา หรือ ศาสตร์ต่างๆ ที่มีอยู่ในโลกนี้ก็ได้ เพราะเป็นศาสตร์เฉพาะของผู้รู้แจ้งเท่านั้น ผู้ที่ทำความดีให้เลื่อมใสในพระรัตนตรัย มักจะประสบกับอานุภาพของพระรัตนตรัยอยู่เสมอ เจอแต่เรื่องอัศจรรย์จนกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา เพราะสิ่งอัศจรรย์จะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ถ้าหากใจเราหยุดนิ่งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระรัตนตรัย เราก็จะมีความบริสุทธิ์ มีอานุภาพตามไปด้วย เพราะไม่มีสิ่งใดจะยิ่งใหญ่หรือเทียบเท่าพระรัตนตรัยได้

พระลัมมาลัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน รัตนสูตร ว่า

“ยาวตา ภิกขเว สดตา อปทา วา ทวิปทา วา จตูปปทา วา พหุปปทา วา รูปิโน วา อรูปิโน วา สญญิโน วา อสญญิโน วา เนวสญญินาสญญิโน วา ตถาคโต เตสํ อคฺคมกฺขายติ อรหํ สมมาสมพุทฺโธ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัตว์ทั้งหลายมีประมาณเท่าใด ไม่มีเท่ากัติ ๒ เท่ากัติ ๔ เท่ากัติ มีเท่ามากกัติ มีรูปกัติ ไม่มีรูปกัติ มีสัจญกัติ ไม่มีสัจญกัติ มีสัจญกัที่ไม่ใช่ ไม่มีสัจญกัที่ไม่ใช่ พระตถาคตอรหันตลัมมาลัมพุทธเจ้า

พุทธปาฏิหาริย์ ๓, ๕๐๐ อย่าง

๑๕๖

บัณฑิตกล่าวว่า เป็นยอดของสัตว์เหล่านั้น”

พระมหากุรุณาธิคุณของพระพุทธเจ้า ได้แผ่ขยายไปยังสรรพสัตว์ทั้งหลาย โดยไม่เลือกที่รักผลักที่ชัง พระองค์ทรงสร้างบารมีมา ๒๐ อสงไขยแสนมหากัป เพื่อช่วยเหลือสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นจากวังวนแห่งทุกข์ เข้าถึงความสุขในอายตนิพพาน เมื่อตรัสรู้แล้วทรงโปรดสรรพสัตว์ทุกหมู่เหล่า ทั้งมนุษย์ เทวดา พรหม อรูปพรหม พระองค์ทรงสามารถสั่งสอนให้บรรลุธรรมได้หมด เพราะทรงเป็นลัทธิปัญญา ผู้หยั่งรู้ในทุกสิ่ง

สมัยแรกๆ ในการนำประทับแห่งธรรม ไปจุดความสว่างในใจของเหล่าเวไนยสัตว์ พระองค์ทรงใช้วิธีการสอนอยู่ ๓ อย่าง ที่เรียกว่า ปาฏิหาริย์ ๓ เพื่อลดทิฐิมานะผู้เห็นผิด ให้กลับมาสู่เส้นทางที่ถูกต้อง และยึดลัทธิธรรมที่เป็นสาระแก่นสาร ปาฏิหาริย์ทั้ง ๓ อย่างได้แก่ อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์ และอนุสาสนีปาฏิหาริย์ ดังนั้นพระองค์จึงเป็นบรมครูของมนุษย์และเทวา ที่ไม่มีใครจะยิ่งกว่า หรือเสมอเหมือนได้เลย

*ในครั้งที่พระพุทธองค์ตรัสรู้ธรรมใหม่ๆ ทรงตั้งพระทัยว่าจะเสด็จไปโปรด **พระเจ้าพิมพิสาร** ที่แคว้นมคธ ระหว่างทาง

พุทธปาฏิหาริย์ ๓, ๕๐๐ อย่าง

๑๕๓

พระพุทธองค์เสด็จถึงตำบลอรุเวลาเสนาภิเศก ทรงแสดงอิทธิปาฏิหาริย์มากถึง ๓,๕๐๐ อย่าง เพื่อให้ **ชฎิล** ละความเห็นผิดในวันแรกที่เสด็จไปถึง อรุเวลกัสสปะให้พระองค์ไปพักในโรงไฟ ซึ่งมีพญานาคอยู่ พญานาคไม่พอใจจึงบังเหียนควันไฟพระองค์ พระองค์บังเหียนควันตอบ เมื่อพญานาคสู้ไม่ได้ ก็พ่นไฟที่มีความร้อนแรงใส่ทันที แต่น่าอัศจรรย์ว่า ไฟไม่อาจรະคายพระวรกายของพระองค์แม้เพียงน้อยนิด พระพุทธองค์บันดาลไฟด้านทานไว้ ไฟได้พวยพุ่งลุกโผลงท่วมโรงบูชาไฟ

รุ่งเช้า พวกชฎิลเห็นพระพุทธองค์จับพญานาคใส่ในบาตร ชฎิลเหล่านั้นเกิดความอัศจรรย์ใจ แต่ยังมีทิฏฐิว่า ถึงจะเก่งอย่างไรก็ไม่ได้เป็นพระอรหันต์เช่นตน คืนต่อมา **ท้าวมหาราชทั้งสี่** เสด็จจากสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกามาเฝ้าพระองค์ จากนั้น **พระอินทร์** ก็เสด็จลงมาทำให้บริเวณที่พักของพวกชฎิลสว่างไสวเหมือนเวลากลางวัน พวกชฎิลเกิดความอัศจรรย์ใจ พวกกันมาไต่ถามพระพุทธองค์ว่า ผู้ที่มาเฝ้าพระองค์เป็นใคร ทำไมจึงมีรัศมีกายสว่างไสวเหลือเกิน ครั้นรู้ความจริงแล้ว ก็ยังไม่ยอมละทิฏฐิอยู่ดี

บางวันชฎิลมานิมนต์ให้พระพุทธองค์ไปฉันอาหาร พระองค์ทรงให้เหล่าชฎิลล่วงหน้าไปก่อน ส่วนพระองค์จะตามไปทีหลัง เมื่อชฎิลไปแล้ว พระองค์ได้เหาะไปเก็บผลหว้าซึ่งเป็น

พุทธปาฏิหาริย์ ๓, ๕๐๐ อย่าง

๑๕๘

ผลไม้ประจำชมพูทวีป จากนั้นเสด็จไปประทับนั่งรอก่อน บางครั้งพระองค์เสด็จเหาะไปเก็บดอกปาริฉัตรบนสวรรค์ชั้น ดาวดึงส์มาให้เหล่าชฎิลดู ทำให้ชฎิลเกิดความอัศจรรย์ใจ แต่ก็ยังมีทฎิฐิमानะว่า ถึงอย่างไรสมณะนี้ก็ยังไม่ได้เป็นพระอรหันต์ เช่นตน

บางคราวเมื่อชฎิลจะบูชาไฟ ต้องช่วยกันหาฟืนมาเผาให้เป็นกองๆ ถ้าฟืนท่อนใหญ่เผาไม่ได้ เมื่อไปขอความช่วยเหลือจากพระพุทธเจ้า ท่านก็เผาเพียงครั้งเดียวเท่านั้นได้ฟืนถึง ๕๐๐ ท่อน ครั้นถึงคราวจะก่อไฟ ไฟก็ไม่ติด แต่เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสบอกว่า ให้จุดได้แล้ว ทันทील้นพระสุรเสียงแห่ง พระพุทธองค์ ไฟก็ติดทั้ง ๕๐๐ กอง พร้อมๆ กัน และเมื่อจะเลิกบูชาไฟ อยากจะดับก็ดับไม่ได้ ต้องมาขอร้องให้พระพุทธองค์ช่วย พระองค์ก็ดับไฟทั้ง ๕๐๐ กองนั้นพร้อมกันเป็นอัศจรรย์ แต่พวกชฎิลก็ยังคงมีทฎิฐิमानะเช่นเดิม

วันหนึ่ง เกิดพายุใหญ่ฝนตกหนัก ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน เหลือเพียงบริเวณรอบๆ ที่พระพุทธเจ้าประทับเท่านั้น พระองค์เสด็จจงดกรมไปมาเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ฝ่ายชฎิลต่างคิดว่า สงสัยพระมหาสมณะคงถูกน้ำพัดไปแล้ว จึงพากันเอาเรือพายเที่ยวตามหาพระองค์ เมื่อไปถึงบริเวณที่พักของพระองค์ ต่างเกิดความอัศจรรย์ที่น้ำไม่ท่วมบริเวณนั้น พวกชฎิลได้ทูลเชิญให้

พุทธปาฏิหาริย์ ๓, ๕๐๐ อย่าง

๑๕๕

พระองค์เสด็จขึ้นทรงเรือ พระพุทธองค์เสด็จเหาะขึ้นไปประทับนั่งบนเรือ ชฎิลต่างสรรเสริญว่า พระมหาสมณะนี้เป็นผู้มีฤทธา-
นุภาพมากจริงหนอ นอกจากนี้พระองค์ยังทรงแสดงปาฏิหาริย์
อย่างอื่นอีกมาก เพื่อให้เหล่าชฎิลเริ่มคลายทิฏฐิมานะ กลับมา
เลื่อมใสพระองค์เพิ่มขึ้น

เมื่อแสดงปาฏิหาริย์หลายๆ อย่างไปแล้ว พระองค์ทรง
ดำริว่า โมฆบุรุษเหล่านี้ มัวคิดแต่ว่าตนเองเป็นพระอรหันต์
ไม่ได้ยอมรับความจริงเลย จึงตรัสว่า “ดูก่อนกัสสปะ ท่านไม่ใช่
พระอรหันต์ ทั้งยังไม่พบทางที่จะเป็นพระอรหันต์ แม้ปฏิบัติ
ของท่านที่จะไปสู่ความเป็นพระอรหันต์ก็ไม่มี ท่านอย่ามัวถือ
ทิฏฐิมานะอยู่เลย ทิฏฐิของพวกท่านจะทำให้ท่าน และมหาชน
ไปสู่มหานรก ทนทุกข์ทรมานในอบายอีกนับภพนับชาติไม่ถ้วน”

อุรุเวลกัสสปะได้ฟังดังนั้นเกิดความสังเวชสลดใจ เพราะ
รู้ว่าตนเองยังเป็นผู้มากไปด้วย ราคะ โทสะ โมหะอยู่ จึงชบ
ศีระะลงที่พระบาทของพระผู้มีพระภาคเจ้า แล้วทูลขอบวชเป็น
สาวกของพระพุทธองค์ เมื่อน้องชายทั้งสองที่มีบิรवारอยู่ทาง
ตอนใต้ของแม่น้ำ รู้ว่าพี่ชายบวชแล้ว จึงพากันออกบวชตามด้วย

จากนั้นพระบรมศาสดาได้ตรัสอาทิตตปริยายสูตรแก่ภิกษุ
ทั้ง ๑,๐๐๐ รูป ว่า เบญจกามคุณ ๕ คือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส

พุทธปาฏิหาริย์ ๓, ๕๐๐ อย่าง

๒๐๐

ธรรมารมณทั้งหลาย เป็นของร้อน ร้อนเพราะไฟ คือ ราคะ ไฟ คือ โทสะ และไฟ คือ โมหะ ความเกิด แก่ เจ็บ ตาย ความเศร้าโศก การพลัดพรากจากผู้เป็นที่รัก หรืออยู่ร่วมกับผู้ไม่เป็นที่รักก็เป็นของร้อนจึงควรละความยึดมั่นถือมั่นในสังขารร่างกายนี้ และยกใจขึ้นสู่นิพพาน

ภิกษุทั้ง ๑,๐๐๐ รูป ได้ปล่อยใจไปตามกระแสพระธรรมเทศนา ดำเนินจิตเข้าไปในหนทางสายกลาง ได้รู้เห็นความเป็นจริงของสังขารร่างกายว่าเป็นของร้อน ร้อนเพราะกิเลสราคะ โทสะ โมหะแผดเผาอยู่ ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย เมื่อเบื่อหน่ายก็คลายความกำหนัด ความยึดมั่นถือมั่น เมื่อคลายความยึดมั่น จิตก็หลุดพ้น ทันทิที่พระบรมศาสดาทรงแสดงพระธรรมเทศนาจบ ทุกท่านต่างบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์กันทั้งหมด

เราจะเห็นได้ว่า กว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะทรงสั่งสอนใครคนใดคนหนึ่ง ให้เกิดความเลื่อมใส และตั้งใจลงมือปฏิบัติธรรมได้นั้น ต้องใช้กุศโลบายต่างๆ อย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นอธิปาฏิหาริย์ ให้เห็นถึงฤทธานุภาพอันไม่มีประมาณ หรืออาเทศนาปาฏิหาริย์ ดักใจผู้ฟัง แสดงธรรมอย่างพอเหมาะพอดี แก่จริตอัธยาศัยของผู้ฟัง ทำให้มีผู้บรรลุธรรมตามพระองค์นับไม่ถ้วน นอกจากนี้พระองค์ยังเป็นยอดนักเสียดสละ หากรู้ว่าใครมีบารมีที่พร้อมจะเข้าถึงธรรม พระองค์จะเสด็จไปโปรดโดยไม่

พุทธปาฏิหาริย์ ๓, ๕๐๐ อย่าง

๒๐๑

เห็นแก่ความยากลำบากแต่อย่างใด

ฉะนั้น การที่พวกเราได้เกิดมาเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนา มีจิตเลื่อมใสศรัทธาในพระรัตนตรัย เห็นคุณค่าและความสำคัญของการยึดพระรัตนตรัยเป็นสรณะ นับว่าเป็นผู้มีบุญลาภอันประเสริฐแล้ว แต่ชาวโลกอีกหลายพันล้านคน ยังไม่รู้ว่าจะอะไรคือที่พึ่งที่แท้จริงของชีวิต ไม่รู้แม้กระทั่งว่าเกิดมาทำไม ตายแล้วจะไปไหน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของทุกท่าน ที่จะต้องไปทำหน้าที่ยอดกัลยาณมิตรผู้นำบุญแนะนำให้เขามาสู่เส้นทางธรรม ให้มาสร้างบารมีเช่นเดียวกับพวกเรา เขาจะได้มีชีวิตที่ปลอดภัยไปทุกภพทุกชาติ

